पु॰ना International School

Shree Swaminarayan Gurukul, Zundal

Class -VII

GUJARATI

SAMPLE BOOK

Year- 2020-21

ગુજરાતી

ધોરણ 5

(પ્રથમ સત્ર - દ્વિતીય સત્ર)

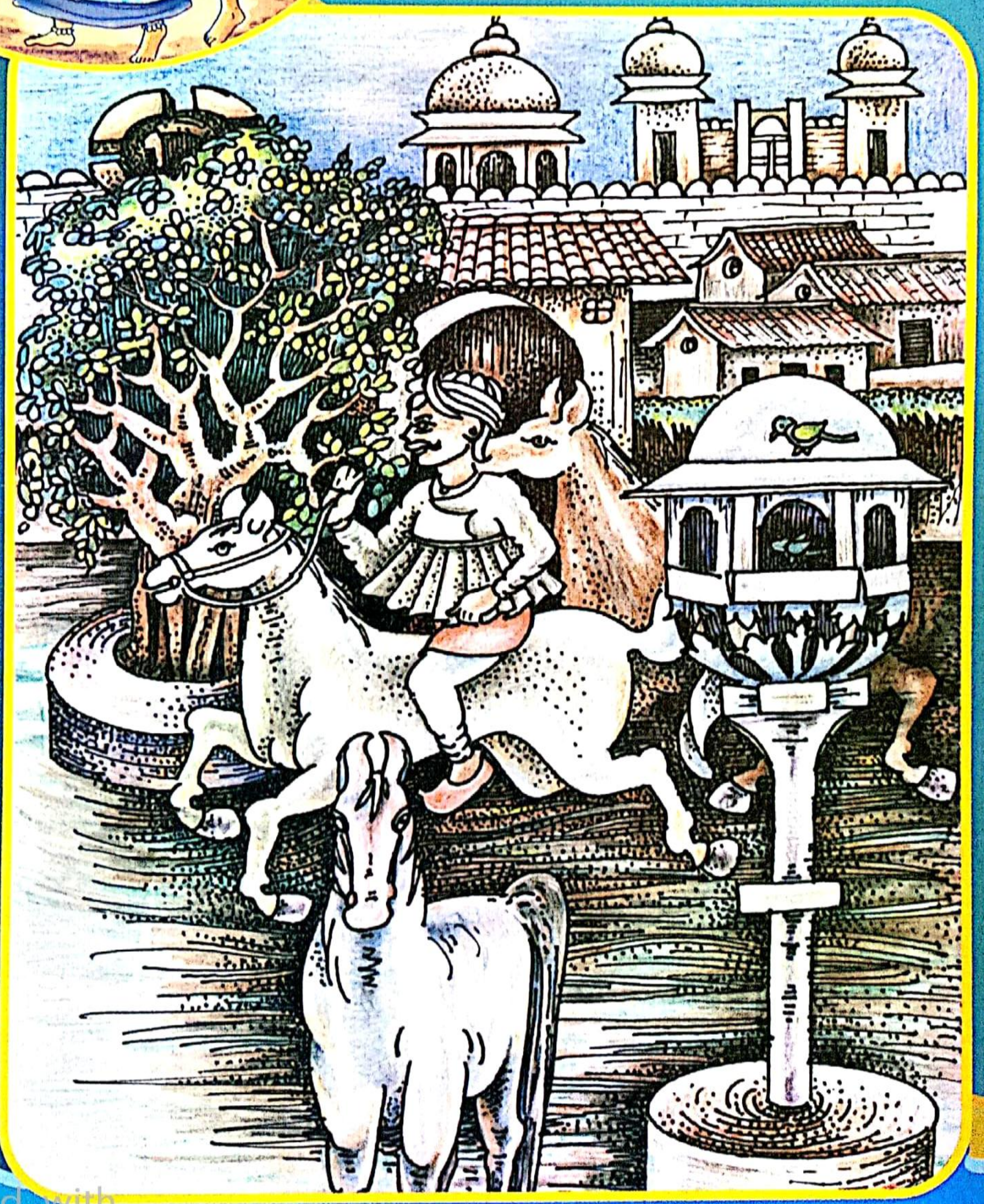

Scanned with CamScanner

12. અપંગના ઓજસ

શબ્દાર્થ

1)	ઓજસ	-	માણસના વિશેષ કે ખાસ ગુણ
2)	નિષ્ક્રિય	-	ક્રિયા ન કરતુ હોય તેવું
3)	નિર્ધાર	-	અગાઉથી ધારેલું
4)	કેલિપર્સ	-	લકવાના દર્દીએ આધાર માટે પહેરવું પડતુ સાધન
5)	પારંગત	-	હોશિયાર
6)	વિક્રમ	-	કોઇ પણ સ્પર્ધાત્મક ક્ષેત્રમાં નોંધાયેલી મહત્તમ સિદ્ધિ
7)	પુરુષાર્થ	-	મહેનત

સાહિત્ય

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

1) વોલ્ટરના શરીર પર લકવાની શી અસર થઇ ?

જ) લકવાને લીધે વોલ્ટરનાં હાથ પગ કામ કરતા બંધ થઇ ગયા.

2) દાક્તરોએ વોલ્ટરના રોગ વિશે શો અભિપ્રાય આપ્યો ?

જ) દાક્તરોએ વોલ્ટરના રોગ વિશે અભિપ્રાય આપતા કહ્યુ કે તે જાતે હાથ પગ હલાવી શક્શે નહિ, તેણે જિંદગીભર વ્હીલચેરની સહાય લેવી પડશે.

3) વોલ્ટરે એના પગને શું કહ્યુ ?

જ) વોલ્ટરે એના પગને કહ્યુ કે તમે મૂંઝાશો નહિ, ગભરાશો નહિ, સહેજે હિંમત હારશો નહિ, આજ ભલે તમે ચાલી શકતા ન હો, પણ એક દિવસ જરૂર ઊંચામાં ઊંચા કૂદકા લગાવી શકશો.

4) માતાએ પુત્રને શી પ્રેરણા આપી ?

જ) માતાએ પુત્રને પ્રેરણા આપતા કહ્યુ કે ‘ તું હિંમત નહિ હારે તો જે ધારીશ એ કરી શકીશ.

5) ઊંચા કૂદકાની સ્પર્ધા જોઇ વોલ્ટરે શો સંકલ્પ કર્યો ?

જ) ઊંચા કૂદકાની સ્પર્ધા જોઇ વોલ્ટરે સંકલ્પ કર્યો કે ‘ ભલે મારું શરીર આજે અપંગ હોય, પણ એક દિવસ એવો આવશે કે વિશ્વનો કોઇ ખેલાડી મારી બરાબરી કરી શકશે નહિ ’.

6) ઓલિમ્પિક સ્પર્ધામાં વોલ્ટરને કઇ સિદ્ધિ મળી ?

જ) ઓલિમ્પિક સ્પર્ધામાં વોલ્ટરને 2 મીટર અને 4 સેન્ટિમીટર ઊંચો કૂદકો લગાવીને નવો વિક્રમ સ્થાપ્યો.

<u>વ્યાકરણ</u>

નીચેના વાક્યો કોણ બોલે છે અને કોને કહે છે તે લખો.

1) “ પગ સાથે ? પગ તે કંઇ સાંભળતા હશે ? “

જ) આ વાક્ય વોલ્ટરની માતા બોલે છે અને વોલ્ટરને કહે છે.

2) “ જો તું હિંમત નહિ હારે તો જે ધારીશ એ કરી શકીશ”

જ) આ વાક્ય વોલ્ટરની માતા બોલે છે અને વોલ્ટરને કહે છે.

3) “ અરે! હું વિશ્વવિક્રમ સ્થાપીશ”

જ) આ વાક્ય વોલ્ટર મનોમન બોલે છે.

નીચેનાના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

1)	મહેનત	=	પુરુષાર્થ	2)	કૂદકો	=	છલાંગ
3)	સ્પર્ધા	=	હરીફાઇ	4)	શ્રદ્ધા	=	આસ્થા
5)	દોસ્ત	=	મિત્ર	6)	વિશ્વ	=	જગત

નીચેના શબ્દોના વિરૂધ્ધાર્થી શબ્દો લખો.

1)	હાજર	X	ગેરહાજર	2)	આશા	X	નિરાશા
3)	પહેલો	X	છેલ્લો	4)	જીત	X	હાર
5)	સક્રિય	X	નિષ્ક્રિય	6)	મૂંગા	X	બોલકા

નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારો.

1)	જીંદગીભર	-	જિંદગીભર	2)	શ્રધ્ધા	-	શ્રદ્ધા
3)	હરિફાઇ	-	હરીફાઇ	4)	સેન્ટીમીટરા	-	સેન્ટિમીટર
5)	સિધ્ધાંત	-	સિદ્ધાંત	6)	અદભૂત	-	અદભુત

નીચે આપેલા શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો.

1) સહેજ, સ્નાયુ, સ્પર્ધા, સક્રિય, સત્તા.

જ) સક્રિય, સત્તા, સહેજ, સ્નાયુ, સ્પર્ધા.

14. ઊડે રે ગુલાલ

શબ્દાર્થ

1)	ઘેરૈયો	=	હોળી રમવા નીકળેલો, ઘેરૈયામાંનો માણસ
2)	મરજાદા	=	સભ્યતા
3)	લોપી	=	મૂકી
4)	ચૂંદલડી	=	ચૂંદડી
5)	ધોતલડી	=	ધોતિયું
6)	લાગો	=	પોતાના હકની રકમ

સાહિત્ય

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

1) કોની ટોળી આવી રહી છે ?
જ) ઘેરૈયાની ટોળી આવી રહી છે.

2) ટોળાએ મર્યાદા વટાવતાં શું કર્યું ?
જ) ટોળાએ મર્યાદા વટાવતાં, કાકાની ટોપી ઉછાળી.

3) ખજૂર, ધાણી, શ્રીફળ કોણ માગે છે ?
જ) ઘેરૈયા ખજૂર, ધાણી, શ્રીફળ કોણ માગે છે.

4) 'લાગો' એટલે શું ?
જ) 'લાગો' એટલે દાપું, પોતાના હકની રકમ.

5) નખરા છોડીને કવિ શું કરવાનું કહે છે ?
જ) નખરા છોડીને કવિ આનંદ માણવાનું કહે છે.

પ્રાસવાળા શબ્દો કાવ્યમાંથી શોધીને લખો.

1)	ટોળી	-	હોળી	2)	ટોપી	-	લોપી
3)	ચૂંદલડી	-	ધોતલડી	4)	લાવ્યા	-	ફાવ્યા
5)	માગે	-	આગે	5)	સરખા	-	નખરાં

વ્યાકરણ

નીચેના શબ્દોને શબ્દકોશ પ્રમાણે ગોઠવો.

1) પિચકારી , ચૂંદડી , ખજૂર , ઉછાળવું , ધાણી , ઘેરૈયો .

જ) ઉછાળવું , ખજૂર , ઘેરૈયો, ચૂંદડી, ધાણી , પિચકારી .